

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Національного агентства
із забезпечення якості вищої освіти
«19» липня 2022 р. (протокол № 11 (16))

зі змінами, внесеними рішенням
Національного агентства
із забезпечення якості вищої освіти
«24» січня 2023 р. (протокол № 1 (30))

**Порядок розгляду повідомлень
щодо порушення процедури захисту дисертацій Апеляційним комітетом
Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти**

1. Цей Порядок регулює питання розгляду Апеляційним комітетом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Апеляційний комітет) повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та скасування Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи (далі – заклад) про присудження ступеня доктора філософії.

2. Національне агентство під час скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради (далі – разова рада) про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням процедури захисту дисертації, встановленої Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, керується Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», цим Порядком, Статутом Національного агентства та інших актів законодавства.

3. Національне агентство розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням процедури захисту дисертації у випадку надходження повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

4. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (далі – повідомлення) може бути подане до Національного агентства будь-яким суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності.

Відкликання повідомлення не є підставою для припинення його розгляду.

5. Національне агентство має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої процедури захисту дисертації протягом шести місяців з дня видання наказу закладу про видачу здобувачеві диплома доктора філософії.

6. У разі надходження до Національного агентства повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації Національне агентство розглядає його протягом трьох місяців з дня надходження.

7. Національне агентство має право одержувати в установленому законодавством порядку від закладів, державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій і громадян інформацію, документи та матеріали, необхідні для розгляду повідомлення.

8. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії має містити:

1) найменування органу, до якого воно подається;

2) прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка подала повідомлення, або повне найменування (для юридичних осіб) та адресу особи, контактні дані (номер телефону, адресу електронної пошти тощо);

3) інформацію про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії, контактні дані автора дисертації (за наявності такої інформації у особи, яка подала повідомлення);

4) обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у повідомленні обставини порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії;

5) підпис особи, яка подала повідомлення (крім випадків подання його в електронній формі) та дата підписання повідомлення.

9. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії надсилається до Національного агентства:

- в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, – на офіційну адресу електронної пошти Національного агентства;

- в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), – на адресу Національного агентства.

Датою подання повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації є дата його надходження до Національного агентства.

10. Подане повідомлення реєструється у секретаріаті Національного агентства. Про надходження повідомлення секретаріат Національного агентства невідкладно повідомляє заступника голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрямок діяльності (далі – заступник голови Національного агентства). За дорученням заступника голови Національного агентства секретаріат Національного агентства здійснює перевірку поданого повідомлення на відповідність вимогам пунктам 8, 9 цього Порядку у строк до 3 робочих днів з дати його надходження.

У разі відповідності поданого повідомлення вимогам пунктів 8, 9 цього Порядку, секретаріат Національного агентства у той же строк за дорученням заступника голови Національного агентства:

1) оприлюднює повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації в інформаційній системі Національного агентства;

2) надсилає електронні копії повідомлення:

- до закладу, разова рада якого проводила захист дисертації;

- до особи, стосовно дисертації якої подано повідомлення;

3) надає результати перевірки голові Апеляційного комітету.

У разі невідповідності поданого повідомлення вимогам пункту 8, 9 цього Порядку, секретаріат Національного агентства у той же строк за дорученням заступника голови Національного агентства надає результати перевірки голові Апеляційного комітету.

11. Повідомлення, що містять приниження честі і гідності особи або виражені у непристойній формі висловлювання, а також анонімні повідомлення, не підлягають розгляду. Звинувачення автора наукових досягнень у порушенні процедури захисту не можуть розглядатися як умисне приниження честі і гідності особи.

12. Заклад вищої освіти, наукова установа протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації в інформаційній системі Національного агентства має право надати свої письмові пояснення щодо викладених у повідомленні обставин. Ненадання таких пояснень не перешкоджає розгляду зазначеного повідомлення.

13. Апеляційний комітет у строк до 5 робочих днів з дня отримання результатів перевірки секретаріатом Національного агентства приймає рішення:

- у разі невідповідності повідомлення вимогам пунктам 8, 9 цього Порядку – про повернення повідомлення особі без розгляду;

- у разі наявності обставин, передбачених пунктом 11 цього Порядку – про залишення повідомлення без розгляду;

- у разі відповідності повідомлення вимогам пунктам 8, 9 цього Порядку, – про прийняття до розгляду та про призначення, за пропозицією голови Апеляційного комітету, доповідача з членів комітету.

14. Апеляційний комітет розглядає повідомлення у строк до одного місяця з дня прийняття до розгляду. Цей строк може бути продовжений Апеляційним комітетом не більше ніж на 15 днів за мотивованим зверненням доповідача щодо необхідності проведення додаткової перевірки обставин та/або матеріалів справи.

15. За дорученням доповідача секретаріат Національного агентства здійснює перевірку викладених у повідомленні відомостей щодо порушення процедури захисту дисертації.

16. Доповідач, визнавши зібрані матеріали з перевірки повідомлення достатніми для її розгляду по суті, не пізніше ніж за сім робочих днів до закінчення строку, визначеного у пункті 14 цього Порядку, вносить на розгляд

Апеляційного комітету мотивований проект рішення комітету із доданими матеріалами перевірки відомостей, викладених у повідомленні. Якщо зібраних матеріалів з перевірки повідомлення недостатньо для його розгляду по суті, доповідач вносить мотивоване звернення щодо необхідності проведення додаткової перевірки обставин та/або матеріалів справи.

У разі подання мотивованого звернення доповідача Апеляційний комітет на найближчому засіданні приймає рішення про продовження строку розгляду справи або, у випадку визнання такого звернення необґрунтованим, про заміну доповідача із визначенням розумних строків для подання проекту рішення Апеляційному комітету, але не більше 15 днів.

17. Голова Апеляційного комітету, отримавши від доповідача мотивований проект рішення із доданими матеріалами перевірки відомостей, призначає дату розгляду справи на засіданні Апеляційного комітету в межах строку, визначеного пунктом 14 цього Порядку.

18. Про дату, час і місце розгляду справи на засіданні Апеляційного комітету не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дня його проведення інформуються:

- особа, яка подала повідомлення,
- заклад або його правонаступник, у якому відбувався захист дисертації,
- особа, щодо дисертації якої розглядається повідомлення, якщо відомо про спосіб зв'язку з останньою.

У той же строк інформація про дату, час і місце розгляду справи оприлюднюється на офіційному вебсайті Національного агентства.

Участь зазначених осіб і представника закладу у засіданні Апеляційного комітету не є обов'язковою. Вказані особи вважаються поінформованими про дату, час і місце засідання Апеляційного комітету з дня, наступного за днем оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Національного агентства.

19. До початку розгляду справи на засіданні Апеляційного комітету особа, яка подала повідомлення, заклад, у якому відбувався захист дисертаційного

дослідження, або його правонаступник, та особа, щодо дисертації якої подано повідомлення, мають право:

1) не пізніше ніж за три робочі дні до дати засідання Апеляційного комітету подавати особисто або через уповноважену особу (представника) власні письмові пояснення стосовно інформації, зазначеній у повідомленні щодо порушення процедури захисту дисертації, а також будь-які документи та матеріали в електронній формі у машинозчитуваному форматі на спростування (підтвердження) викладених у повідомленні доводів, або відмовитися від надання будь-яких пояснень;

2) подавати заяви про відвід члена Апеляційного комітету відповідно до пункту 22 цього Порядку.

20. Засідання Апеляційного комітету складається з відкритої та закритої частини.

Особа, яка подала повідомлення, заклад, у якому відбувся захист дисертаційного дослідження, або його правонаступник, особа, щодо дисертації якої розглядається повідомлення, їх уповноважені особи (представники) мають право бути присутніми під час розгляду справи Апеляційним комітетом на відкритій частині засідання.

На запрошення Апеляційного комітету на засіданні можуть бути присутні інші особи.

21. Апеляційний комітет розглядає справу на своєму засіданні у порядку, визначеному Положенням про комітети Національного агентства, з урахуванням особливостей, визначених цим Порядком.

22. У разі наявності у члена Апеляційного комітету реального або потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть свідчити про його упередженість під час розгляду справи, за рішенням Апеляційного комітету він відводиться від розгляду відповідної справи.

Рішення про відвід приймається на підставі письмової заяви про відвід члена Апеляційного комітету, що подається особою, яка має право бути

присутньою на засіданні, до початку розгляду справи Апеляційним комітетом, або заяви члена Апеляційного комітету про самовідвід.

Член Апеляційного комітету не бере участь у вирішенні питання щодо власного відводу або самовідводу.

23. Апеляційний комітет починає розгляд справи з доповіді доповідача, який викладає підстави прийняття повідомлення до розгляду, встановлені та досліджені обставини, висновок по суті питання.

Присутні та запрошені особи мають право надати пояснення та відповідати на запитання. Апеляційний комітет може прийняти мотивоване рішення про позбавлення цих осіб права участі у засіданні Апеляційного комітету, якщо вони перешкоджають його проведенню.

24. За результатами розгляду справи Апеляційний комітет на закритій частині засіданні приймає рішення про внесення на розгляд Національного агентства подання, яке обов'язково має включати:

1) встановлення наявності або відсутності порушень процедури захисту дисертації, встановленої Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу про присудження ступеня доктора філософії;

2) оцінку ступеня порушень процедури захисту дисертації (у випадку встановлення їх наявності) та їх впливу на публічність і відкритість процедури захисту; можливість прийняття компетентного висновку за результатами проведеного захисту; можливість сформулювати об'єктивну оцінку наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача; правоможність засідання разової ради, її рішень за результатами захисту;

3) пропозицію про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення Апеляційного комітету повинно включати результати проведеного аналізу доказів, які підтверджують або спростовують порушення процедури захисту дисертації, посилання на норми законодавства.

Рішення Апеляційного комітету підписує головуєчий.

У разі виявлення Апеляційним комітетом під час розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації порушень академічної доброчесності, зокрема наявності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Апеляційний комітет приймає рішення про передачу зазначеного повідомлення на розгляд Комітету з питань етики Національного агентства та вносить інформацію про це до інформаційної системи Національного агентства.

25. Подання Апеляційного комітету розглядається на найближчому засіданні Національного агентства.

26. Про дату, час і місце проведення засідання Національного агентства для розгляду подання Апеляційного комітету інформуються особа, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, заклад (наукова установа), та особа, стосовно дисертації якої розглядається повідомлення за п'ять робочих днів до дати засідання.

Участь зазначених осіб і представника закладу у засіданні Національного агентства не є обов'язковою.

27. На засіданні Національного агентства запрошені особи надають пояснення, відповідають на запитання за умови надання їм слова головуючим на засіданні.

Національне агентство може прийняти мотивоване рішення про позбавлення вказаних осіб права участі у засіданні Національного агентства, у разі перешкоджання його проведенню.

28. Питання відводу та самовідводу у разі наявності у члена Національного агентства реального або потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть свідчити про його упередженість під час розгляду справи, визначаються відповідно до пункту 22 цього Порядку.

29. Національне агентство за результатами розгляду подання Апеляційного комітету щодо результатів перевірки наявності або відсутності порушень процедури захисту дисертації приймає одне з таких рішень:

1) про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням порушення процедури захисту дисертації;

2) про залишення рішення разової ради в силі.

30. Протягом п'яти робочих днів з дати засідання Національного агентства секретаріат Національного агентства інформує про прийняте рішення особу, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, заклад та особу, щодо дисертації якої розглядалося повідомлення, а також вносить відповідну інформацію до інформаційної системи Національного агентства.

31. Рішення Національного агентства про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням процедури захисту дисертації доводиться до відома Міністерства освіти і науки України та технічного адміністратора Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

32. Витрати, понесені Національним агентством під час перевірки повідомлення, які виявилися завідомо безпідставними або містили завідомо неправдиві відомості, можуть бути стягнуті з особи, яка подала повідомлення, у судовому порядку.

33. Рішення Національного агентства може бути оскаржене в судовому порядку.